

7/14747

6K1173

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2407
Konu : Soru Önergeleri

07/07/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07.06.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23509 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Behiç ÇELİK'e ait 7/14744, 7/14745, 7/14746, Adana Milletvekili Yılmaz TANKUT'a ait 7/14747 ve Ardahan Milletvekili Ensar ÖGÜT'e ait 7/14748 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1.Görüş 7/14744 (4 sayfa)
- 2.Görüş 7/14745 (2 sayfa)
- 3.Görüş 7/14746 (1 sayfa)
- 4.Görüş 7/14747 (4 sayfa)
- 5.Görüş 7/14748 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

ÖNERGE SAHİBİ : Yılmaz TANKUT
Adana Milletvekili

Esas No : 7/14747

Seçim bölgem olan Adana'nın Karaisalı ilçesine bağlı Eğlence köyünün Torun solaklı mahallesinde ikamet eden Sayın Mustafa Karakuş'un tarafımıza ilettiği bir şikayet, ülkemizdeki kırmızı et sorununun bir parçası olarak dikkate değer bulunmuştur.

Adı geçen vatandaşımız, **kırmızı et fiyatının aşırı yükselmesinden** şikayet ederken, satış fiyatları arasındaki uçuruma da dikkat çekmiştir. İlçe sınırları içinde bile bazı kasaplarda 14-15 liraya satılan etin başka yerlerde 24 lira ve üzerinde satıldığını belirten vatandaşımız, aradaki farkın nedenlerinin kuşkucu bir bakış açısıyla tahlil edilmesi gerektiği üzerinde durmuş ve "bunun sebebi nedir?" sorusuna cevap aramıştır. Bu bilgiler çerçevesinde;

SORU 1) Kırmızı et fiyatları arasında aynı ilçede ya da aynı ilde, dolayısıyla ülke genelinde bir uçurum olduğu tespiti yapılmış mıdır?

SORU 2) Kırmızı etin alış ve satış fiyatları arasında ciddi farklar var ise, bunun sebebi nedir?

SORU 3) Böyle bir fiyat uçurumu mevcut ise, et fiyatının maliyetinin çok üzerinde, özel çabalarla oluştuğu algısı yanlış mıdır ve bunun sorumlusu kimlerdir?

CEVAP 1-2-3) Bilindiği gibi, ülkemizdeki tüm satış noktalarında et ve et ürünlerinin fiyatları serbest piyasa koşulları dahilinde oluşmakta olup fiyat farklılıkları, perakendecinin alım fiyatı ve etin kalitesi ile sınıftan kaynaklanmaktadır. Piyasa fiyatları konusunda, Et ve Balık Kurumumuz (EBK) tarafından günlük piyasa araştırmaları yapılmaktadır. EBK tarafından piyasalardaki kırmızı et alım ve satış fiyatları arasında bariz bir fiyat farkı tespit edilmemiştir.

Bakanlığımızca, ülkemiz genelinde perakende mağazalar zincirinden günlük bilgiler alınarak, et satış miktarları ve fiyatları izlenmektedir. Elde edilen verilere göre, et satış miktarları son 40-45 gün içinde yüzde 25 oranında artmış, et fiyatları ise yüzde 20 oranında düşmüştür.

Zaman zaman ulusal politikalarla desteklenen hayvancılık proje ve uygulamaları, iklim ve çevre şartlarından olumsuz etkilenmektedir. Bu durum, hem girdi fiyatlarını hem de ürün fiyatlarını etkilemektedir. Özellikle, 2007-2008 yıllarında yaşanan kuraklık, üreticinin özellikle küçükbaş hayvanları elden çıkartmasına neden olmuştur. Ayrıca, komşu ülkelere özellikle küçükbaş hayvan ihracatının yapılması ülkemizde yaşanan et fiyatlarında arz talep dengesine bağlı olarak, geçici fiyat artışlarına neden olmuştur. Bunun yanı sıra, ülkemizde büyük baş hayvan varlığı, et ve süt verimlerinde artışlar kaydedilmesine rağmen çeşitli spekülasyonlar nedeniyle et fiyatları artmıştır.

Ülkemizdeki kırmızı et fiyatlarındaki artışın temelinde spekülatif haberler olduğu değerlendirilmektedir. Buna karşı tedbir olarak ithalat kararı alınmıştır. Ülkemizdeki besi maliyetlerini düşürmek ve besi materyali sıkıntısını gidermek üzere alınan canlı besilik sığır ithalat kararı, sürdürülebilir bir hayvancılık sektörü yanında tüketicileri de olumlu etkileyecek bir düzenlemedir.

SORU 4) Daha önceki yıllara nazaran hayvancılığa daha fazla destek verdiğinizizi ifade ederken, kırmızı et fiyatının, halkın rahatlıkla satın alabileceği bir sınıra çekilmesi hususunda ithalatın tek geçerli seçenek olarak tayin edilmesi kalıcı çözüm olmayacağına göre, bu kargaşanın atlatılması için daha ciddi ve kalıcı bir planınız var mıdır?

CEVAP 4) Hükümetimiz döneminde hayvancılığa özel önem verilmiş, bütçe imkanları ve dengeleri içerisinde, çiftçilerimize azami destek verilmesi için hayvancılık desteklerinin bütçe içindeki payı büyük oranda artırılmıştır. Hayvancılığa verilen destek 2002 yılında 83 milyon TL iken, 2008 yılında 1 milyar 330 milyon TL, 2009 yılında ise 908 milyon TL.'na yükseltilmiştir. 2003–2009 döneminde toplam 4 milyar 338 milyon TL hayvancılık desteği verilmiştir. Bu yıl hayvancılığa verilen destek 1 milyar 250 milyon liradır.

Bakanlar Kurulu'nun 2010/158 sayılı Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Kararı kapsamında yapılan bu desteklemeler gerek ulusal kalkınma gerekse tarım strateji belgelerine uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede aşağıda yer alan konularda desteklemeler yapılmaktadır:

1. Anaç sığır ve manda yetiştiriciliği desteklemeleri
2. Buzağı desteklemesi
3. Anaç koyun ve keçi desteklemesi
4. Tiftik keçisi yetiştiriciliğinin ve tiftik üretiminin desteklenmesi
5. Çiğ süt üretiminin desteklenmesi
6. Çiğ sütün değerlendirilmesinin desteklenmesi
7. Arı yetiştiriciliğinin desteklenmesi
8. İpek böceği yetiştiriciliğinin desteklenmesi
9. Su ürünleri yetiştiriciliğinin desteklenmesi
10. Yem bitkileri üretiminin desteklenmesi
11. Hayvan hastalığı tazminatı desteklemeleri
12. Hastalıktan ari işletme desteklemeleri
13. Hayvan hastalıkları ile mücadele desteklemeleri
14. Programlı aşı uygulamaları
15. Akredite veteriner hekim desteklemeleri
16. Sözleşmeli besicilik desteklemeleri
17. Hayvan genetik kaynaklarının korunması desteklemeleri.

Bunun yanı sıra, hayvancılıkta verimlilik artışının sağlanması, girdilerin azaltılması ve sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla; ıslah çalışmalarına hız verilmesi, kayıt sisteminin geliştirilmesi, kaba yem açığının kapatılması, hayvan sağlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması, örgütlülük bilincinin yerleşmesi gibi temel çalışmalar yapılmaktadır.

Bakanlığımızca ilk kez yerli hayvan genetik kaynakları halk elinde koruma altına alınmış ve ilk kez küçükbaş hayvancılığa destek verilmiştir. “Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı” ve “Yerli Hayvan Genetik Kaynakların Korunması” projeleriyle büyükbaş ve küçükbaş hayvan ırklarımızın yetiştirici şartlarında ıslahı, birim hayvandan elde edilen verimlerin artırılması ile uzun vadede sürdürülebilir hayvancılığın geliştirilmesine olanak sağlanmıştır. Bu kapsamda, yetiştirici birliklerinin kuruluşlarının tamamlanarak, birer ıslahçı kuruluş işlevini yürütmeleri de hayvancılık sektörüne ivme kazandıracaktır. Söz konusu projelerde yer alan sözleşmeli yetiştiricilere beş yıl süreyle destekleme ödemesi yapılmaktadır. Aynı konuda ikinci beş yıllık çalışma planlanmış olup 2011 yılında uygulamaya konulacaktır.

Ayrıca, hayvanların kayıt altına alınması amacıyla, Bakanlığımızca kullanılan eski yazılım programı (Vetbis sistemi) yerine TÜRKVET programı 2006 yılında devreye sokulmuştur. Yeni TÜRKVET hayvan kayıt sistemi ile günümüze kadar 16.503.355 baş büyükbaş hayvan sisteme işlenerek kayıt altına alınarak hayvan sağlığı ve hareketlerinin izlenebilirliği sağlanmıştır. Büyükbaş hayvanlar soy kütüğü sistemiyle kayıt altına alınmaktadır.

Küçükbaş hayvancılığımızın da kayıt altına alınması için Bakanlığımız ve Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği işbirliğinde Damızlık Koyun-Keçi Kayıt Sistemi (DKKS) kurularak faaliyete geçirilmiştir. Ayrıca, Küçükbaş Hayvancılıkta Islah Projesi kapsamında; 2008 yılında 10 ilde yürütülen koç ve teke dağıtım projesi 2009 yılında 25 il'e 2010 yılında ise 40 ile çıkarılmıştır.

Arıcılık ve süt kayıt sistemleri de oluşturulmuştur. Bununla beraber, Türkiye genelinde büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık projeleri aracılığıyla, kooperatif çatısı altında birleşmiş çiftçilere gebe düve ve damızlık koyun kredileri verilmekte, bu projelerle çiftçilerin gelir seviyesi artırılmakta, köyden kente göçün önlenmesine çalışılmaktadır.

Ayrıca Bakanlığımızca; sığırlarda suni tohumlama, ön soy kütüğü –soy kütüğü, döl kontrolü faaliyetleri, küçükbaş hayvancılığın ıslahı, mera ve yem bitkileri üretimini geliştirme, yetiştirici-üretici örgütlerinin kurulması, hayvan hastalıkları ile mücadele, süt sığırcılığı kooperatif yatırımları, hayvan gen kaynakları ve sürdürülebilirliğinin sağlanması ile ilgili hayvancılık projeleri halen uygulanmaktadır

Hayvancılığımızın geliştirilmesi amacıyla, 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip projeli etçi ve kombine ırklarla kurulacak damızlık sığır işletme yatırımlarına, 2010–2012 yılları arasında hibe desteği verilecektir.

Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere Kullandırılacak Kredilere İlişkin Yönetmelik çerçevesinde Bakanlığımız bütçesinden, Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerin hayvancılık projeleri kredilendirilmektedir. Verilen kredilere uygulanan faiz oranı, T.C. Ziraat Bankasının küçük ve orta ölçekli tarımsal işletme tanımına giren üreticilere doğrudan açtığı kredilere uyguladığı faizin 1/2-1/4'ü arasında Bakanlığımızca belirlenmektedir. Ayrıca, Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerin hayvancılık projelerinin sabit yatırımları için ilk yıl ödemesiz, ikinci yıl faiz ödemeli, diğer yıllarda taksit ve faiz ödemeli toplam yedi yıl vadeli ve yıllık %5 faizli kredi sağlanmaktadır.

Yeni işletme kuran veya kurulu işletmesinin kapasitesini arttırmak isteyen yetiştiricilere; Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığı ile 7 yıl vadeli yatırım, 2 yıl vadeli düşük faizli işletme ve yatırım kredisi kullandırılmaktadır. Faiz indirim oranları; süt sığırcılığı, damızlık düve yetiştiriciliği faaliyetlerinde % 60, küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği, damızlık etçi sığır yetiştiriciliği, büyükbaş ve küçükbaş besiciliği faaliyetlerinde ise % 50 olarak uygulanmaktadır.

Süt sektörünün içinde bulunan üretici, özel sektör ve kamu sektörlerinin katılımları ile 2009 yılı içerisinde kurulmuş olan Süt Konseyi sayesinde süt üreticilerinin sıkıntıları yakın takip edilmekte ve süt regülasyon desteğinin de gerekli zamanlarda devreye sokulması ile bu zorlukların giderilmesi sağlanmaktadır. 2009 yılında üretilen 4.344 ton süt tozuna karşılık 13.058.966 TL ödeme gerçekleştirilmiştir. Bu çiğ süt üretiminin desteklenmesine de dolaylı katkı yapmaktadır. Bakanlığımızca 2009 yılında uygulamaya konulmuş olan ve gerek üreticimizin gerekse tüketicilerimizin haklarının korunması amacıyla gerekli zamanlarda

devreye sokulacak olan süt regülasyon desteği, faydasının görülmesi nedeniyle 2010 yılında da uygulanacaktır.

Tarım Kanunu kapsamında; tüccarlar, sanayiciler ve/veya bunların oluşturdukları birlikler ile kamu ve araştırma kurumları, meslek odaları ve dernekleri bir araya getirecek olan Et Konseyi kurulması çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımızca uygulanan politikalar sayesinde ülkemizde hayvancılık konusunda řu önemli gelişmeler sağlanmıştır;

a) 2002- 2009 yılları arasında büyükbaş hayvan varlığı, % 10,4 artarak 9,8 milyon baştan 10,8 milyon başa çıkarken kültür ırkı oranında % 83 lk bir artış sağlanmıştır.

b) Hayvan sayısındaki artışın yanı sıra hayvan ışlahına gerekli önemin verilmesi sayesinde 2002- 2008 yılları arasında birim hayvan başına verimlilikte de önemli gelişmeler sağlanmış hayvan başına süt üretimi 1705 lt/baştan 2758 lt/başa et üretimi ise 184 kg/baştan 215 kg/başa yükselmiştir.

c) 2002- 2008 yılları arasında süt üretimi % 45,6 oranında artarak 8,4 milyon tondan 12,3 milyon tona ulaşmıştır. Aynı dönemde et üretimi de % 14,7 oranında artışla 421 bin tondan 482 bin tona çıkmıştır.

Kırmızı et sektöründe yaşanan gelişmeler zerine Bakanlığımızca; reticinin korunması için karkas standardı getirilmiş, süt hayvancılığına uygulanan düşük faizli kredi uygulaması % 50 oranında faiz indirimi ile besi hayvancılığında da başlatılmıştır. Besi materyali üretimi için Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde etçi ve kombine ırklarla kurulacak damızlık işletmelerine inşaat için % 30, makine ve hayvan alımında ise % 40 oranında hibe desteği verilmesi Bakanlar Kurulunun 2010/34 ve 2009/57 sayılı Kararları ile hükme bağlanmıştır.

Et Balık Kurumu'na canlı hayvan ve et ithalatı izni verilmiştir. Konunun uzun vadede çözüme kavuşturulması ve besicilerimizin ham besi materyali ihtiyaını daha ucuza mal edip katma değerinin ülkemizde kalmasını sağlamak amacı ile Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından 14.06.2010 tarihinde 4.000 ton canlı besilik sığır ithalatı ile ilgili yapılan ihale 15.06.2010 tarihinde onaylanmıştır. Bu suretle getirilecek materyaller müracaatta bulunan besicilere dağıtılacaktır.